شمتة ئاريزةكةي أؤحم ... كازموة سالح

لە باڵەکۆنەکەوە لە نهۆمی بیستەمەوە سەیری ئەو خەڵکە دەکەم کە لە خوارەوە تێدەپەڕن، هەموو مرۆڤەکان ئۆتۆمبیل و شمەکەکان بچووك دیارن، بچووك وەکو خالی سەر دامە، جاران پێم خۆش بوو چاوەکانم ببینن بۆ ئەوەی باڵەخانەو باڵاسە بەرزەکان و زەردەخەنەی مناڵ و سۆزی گەورەی پێ ببینم. بەڵام هەرگیز وەکو ئەمرۆ باوەرم نەدەکرد بینین لە سەروو ئەو باڵەخان و پاڵاسانەوە هێندە قێزەونە، لێرەدا بیرم کەوتەوە کە بۆچی دەسەڵاتداران سەیری هاوڵاتیان بچووك و بچووکتر دەکەن، تومەز هەرگیز نایەنە خوارەوەو هەمیشە مەلی خەیاڵیان بەرزە فرە بۆیە هێندە بە بچووکی خەڵك دەبینن.

باڵەکۆنەکەم لە بەرچاو دەکەوێت دێمە ژوورەوە حەزم وایە پێکی خۆشەویستی بە یادی جاران بخۆمەوە، ئەو کاتەی من گیتار ژەنێکی بەدبەخت بووم ئەویش خۆم وغەمەکانی لە ئامێز دەگرتم.. . بۆیە خێرا تەلەفزیۆنەکەم داگیرسێنم و نیوو کاتژمێرە چاوەروان دەکەم هەواڵی کوشت و بر و چەك جوبەخانەو تیرۆرە یەك لە دوای یەکەکان کۆتای نایەت، 35 هەزار ژن لە رۆژێکدا لە دارەڤۆر ئیختیساب کران، روسیا 80 هەزار چەکی قورسی بە عێراق فرۆشت. هە، سەیرە سەرجەم عێراق خاوەنی هەشتا دەزگای ئاسایش و گەشەسەندن و ژینگە پارێزی تێدا نیە بۆ رێکخستن، کەچی پێویستی بە 80 هەزار چەکی تێکدەرە و کوشندە هەیە، خەریکە وام لێدێت حەز بکەم هەستی بیستنیش لە دەست بدەم بۆ ئەوەی هێندە گوێم لە باسی شەر و زوڵم زۆر نەبێت ".

نەمدەزانی بینین هێندە گرانە گەر دەمزانی هەرگیز نەمدەهێشت چاوەکانم بە رووناکی ئاشنا بن، گوناهی من نەبوو گوناهی خۆشەویستی بوو.. . دەبا تیڤێکە بکوژێنمەوە و بە دەم گیتارێکی هێمنەوە بگەرێمەوە بۆ ئەو رۆژگارە رۆمانسیانەی کە بێ گوناه بە قورگی نەهەنگ بەخشرا.

ئاە بیر ناچێتەوە من ئەو کاتە کچێکی کوێری گیتار ژەن بووم، رۆژانە دەچوومە سەر خیابانەکە و گیتارم دەژەند بۆ ئەو خەڵکەی بەوێدا تێدەپەرن، ئەوانیش هەندێ پارەی وردەیان فرێ دەدایە نێو بۆکسی گیتارەکەم،یان هەندێ خواردن و ئاویان بۆ دەهێنام، من رۆژانە وا ژیانم دەگوزەراند دەمویست هەندێ پارە کۆبکەمەوە بۆ ئەوەی نەشتەرگەری چاوەکانمی پێ بکەم و بینابیم بگەرێنمەوە، بەڵام زۆربەی ئێوارەکان لاوە سەرەرۆو حەشیش خۆرەکانی سەرە رێگا وێنەی ژنەکانی دارەڤۆر خەونەکانیان ئیختیساب دەکردم و پارەکانیان لێ دەفراندم، ئەوان دەیانزانی منی بێ بینایی ئەگەر پۆلیسیشیان بۆ بانگ بکەم هیچم پێ ناکرێت چونکە ناتوانم بیاناسمەوە.

ئیتر وام لێهاتبوو لە مرۆڤ سڵم دەکردەوە و ناڵێم تا رادەیەك بە درندەشم نەدەزانین، چونکە بێ رەحمانە ئازاریان دەدام و خەونەکانیان هەڵدەپروکاندم، هەوڵی شکاندنی گیتارەکەشم لە لایەن ئەوانەوە هەمیشە بیر کەوتنەوەی رۆحم مڵەما دەکات.. هەتا ئەو رۆژەی گوێم لێ بوو کاتێك لاوە سەرە رۆکان ویستیان پارەکەم بدزن، کەسێك کەوتە لێدانیان و پارەکەی لێ سەندنەوە و بە جێی نەهێشتم هەتا ئێوارە بەرەو ماڵ گەراندمێوە بۆ ئەوەی هەتا دەگەمە ماڵەوە پارەکانم لێ نەسێنن.

رۆژی دووەم، ئەو کاتەی لە چاوەروانی هات و چۆکەرانی سەر شەقامەکە ودڵ نەرم بوونیان و یارمەتیدانیان سەرجەم سۆز و سرتەکانی کوشتبووم کە دەستێکی ئارام لای راستی پرچەکانی سۆز پەرژێن کردم و قاسەیەکی پارە کۆکردنەوەی دایە دەستم، ئیتر لەو ئێوارەیەوە هەموو رۆژێك خۆی دەیگەیاندمە ماڵەوە بۆ ئەوەی کەس خەونەکانم لە نێو مشتمدا لێ هەڵنەپروکێنێت،من نەمدەزانی رەنگی چۆنە یان خۆی گەنجە یاخود پیر، قۆزە یان ناشیرین، بەڵام ئاکارەکان و بایەخدانەکەی لا لام کردبووی بە سمبوولی جیهان،رۆژ دوای رۆژ ئەو ئاکارەش پەرەی دەسەند بەرەو جوانتر، تەنانەت ئەو رۆژەی بردمی بۆ لای پزیشك و دڵنیا بوو کە بە نەشتەرگەری چاووم چارەسەر دەکرێت، ئیتر لە خۆشیدا تێر تێر گریا و گووتی:-

- ئێستا کۆڵی غەمێکی قورسم لە شان داگیرا، ئەمەیان ئەرکی منە و غەمت نەبێت لە کەمترین کاتدا چاوەکانت بە بینینی جیهان شاد دەکەم. پێدەکەنێ و دەکێشێ بە سەر شانمدا نا بە بینینی خۆم.

هەر واش بوو چونکە لە راستیدا من لە غەمی جیهاندا نەبووم هێندەی لە غەمی دیدەنی ئەودا بووم، هێندەی خەیاڵم لای ئامێز گرتنە بە سۆزەکەی بوو هێندە ئاگام لە پزیشکەکە نەمابوو کە بزانم گوتوویەتی نەشتەرگەریەکە چەند پارەی تێدەچێت،بەڵام دەزانم ئەم پێی گووت:-

- کەواتە دکتۆر من ئەوەی لە تەمەنی خۆمدا پاشەکەوتم کردووە ئەو برە دەرناکات و دەبێت لە ماوەی مانگێکدا ئەو پارەیە پەیدا بکەم، پەیمان دەدەم چەند شیفت کار بکەم، نامەوێ لە مانگێك زیاتر دوابکەوێت.

من پێم خۆش بوو چاوەکانم هەر کوێر بێت ئەو خۆی تووشی ئەو مەینەتی و کارکردنە زۆرە نەکات، بەڵام تاسەشم بۆ بینینی تەنگی پێ هەڵچنی بووم، واش بوو پەیمانەکەی خۆی هێنایە دی سێ شفت کارکردنی لە شەو و رۆژێکدا دۆزییەوە، بەو مەسەلەیەش هێندە بێزار بووم دوو رۆژ نەخۆش کەوتم،ئاخر من دەمزانی بێ قسە کردن و ئامێز گرتنی و خۆش ویستنی ئەو هەڵناکەم، ئەو وای راهێنابووم رۆژانە شەش کاتژمێر قسەی لە گەڵدا دەکردم بۆیە ناوم لێ نابوو شێت یان شێتە ئازیزەکەی دڵم.. . لەوانەیە ناوێکی ناپەسەند بێت بۆ مرۆڤ، بەڵام من هەموو جۆرەکانی مرۆڤ بە لامدا تێپەرین و هەڵس و کەوتەکانیان دەناسم لە گەڵ زۆربەی خەڵکی سەر شەقامەکاندا مامەڵەم کردوە، لەوێوە زانیم شیتە پاکەکان لە هەموو کەس زیاتر شایانی خۆش ویستنن، ئاە خۆزگە جیهان بە یاسای شیتەکان دەبرا بەرێوە ئێستا نە شەر و نە رك و کینە هەبوو، بەڵێ ئازیزی رۆحیشم بوو هەر ئەو توانی یەکەم چرای ئاوازی رۆحم داگیرسێنێت، هەر بۆیە حەزم دەکرد زوو چاوەکانم بۆ بگەرێتەوە ئەوەی ئەو مرۆڤە مەزنەێ پێ ببینم کە توانی ئەوە بکات و ئەو کات گیتاری ژیان بە یەکەوە لێبدەین، منیش هێندەی دی گیتارم خۆش دەویست بە تایبەت ئەو کاتانەی شێتە ئازیزەکەی رۆحم بە باشترین گیتار ژەنی ناوزەد دەکردم و شانازی بە دوا رۆژمەوە دەکرد و دەیگووت من دەبێ ببم بە پاڵپشتێکی گەورە بۆت بۆ ئەوەی ببیت بە ئەستێرەی گیتار ژەنین. خواستە هونەرێ نازدارەکانی خۆشم لە گەڵ هەنگاوەکانی تۆدا دەهێنمە دی.

ئەی خودای عیشق چەند سەخت بوو ئەو مانگەی هەتا کارەکەی تەواو بوو، بە تایبەت ئەو چەند کاتژمیرەی بۆ حەوانەوە دایبابوو کاری تێدا نەدەکرد بە قسە کردن و لاوانەوەی من دەیبردە سەر.. . خۆم باوەڕم بەو جیهانە ئەفسوناوییە پڕ سۆزە نەدەکرد کە تێی کەوتبووم، زۆر غەمم خوارد بۆ ئەو چەند ساڵەی تەمەنی کوێریەتیم کە لە بینینی ئەو جۆرە سۆزە بێ بەش بووم، بە خۆمم دەگووت من چەند هەڵە بووم کە هێندە بێ متمانەو دڵ ڕەق مرۆڤەکانم دەبینی، خۆ بە هۆی سەرەڕۆکانی سەر شەقامەکان وام دەزانی هەمووی هەر یەك جۆرە مرۆڤن ئای مرۆڤ تۆ چ نادیارناسێکت تێدایە کە بە خەندەکانی خۆشەویستی بەهەشت دەدۆزیتەوە.

تاسەی ئەو خواستانە رۆژی نەشتەرگەرییەکەی لێ دوور دەخستمەوە، بەڵام لە کاتی دیاری کراودا نەشتەرگەریەکەم ئەنجام دا و کاتێکیش پزیشك گووتی سەرکەوتووە، واو.. . ئەوەیان ئەو قۆناغەیە کە تێدا لاڵ دەبم و ناتوانم باسی بکەم، بە چ زمانتك دەتوانم باسی ئەو بەختەوەریە بکەم کە ساڵانێکە چاوەروانیم، یەکەم جار کە چاوم کردەوە جیهانی پێ ببینم چاوانی ئەوم بینی ئیتر ئەو سۆز و بەختەوەریەی لەوێدا بینیم مەستی کردم و لە ئامێزی خۆشەویستیدا تواندمیەوە و بیرم چوو سەیری روخساری بکەم، چونکە من دەمزانی هەرچۆنێك بێت خۆشەویستێکەم بەرامبەری ناگۆرێت، کاتێکیش ئەو ساتانە بە سەرچوون و روخسارییم بینی راستە ئەو شێوە قۆزە نەبوو کە من لە خەیاڵی خۆمدا نەخشاندبووم، بەڵام لای من شێوە ناوەرۆك ناگۆڕێت،ئەو تینی خۆشەویستیە هەر بە تین دەبوو هەتا گەیاندینی بە کووچەی هاوسەرێتی، بەڵام پاش هاوسەرێتی هەتا ئێستا من بە دوای ئەو هۆیانەدا دەگەرێم کە مرۆڤ لە قۆناغێکەوە بۆ یەکێ دی دەگۆزێتەوە لە سپییەوە بۆ رەش، وە گەشتم بە دەرئەنجامێك کە شێتە ئازیزەکەی دڵی من لە دەرەوەی هەموو بۆچوونە زانستی و مرۆیەکان بوو، چونکە تەنها بە مانگێك سەرجەم هاوکێشەکان لای ئەو گۆڕان، سپی بوو بە ڕەش و ڕەش بوو بە سپی، پەنجە بە سیحر ئامێز ناوزەد کردۆکەمی گۆری بوو بۆ پەنجە ی شکست و بێ توانایی، ئەو ئاوازانەی کە دەیگووت پێی دەژیم بوون بە جاڕس هێنەر، ئەوەی بە راستی و پاکی لە مندا شانازی پێوە دەکرد بە دەستی پەرجوویەك گۆڕیبووی بە درۆ و ناپاکی،نا هەرگیز بیرم ناچیت ئەو کاتانەی بە چەندین رۆژ قسەی لە گەڵ نەدەکردم و بە بێزەوە سەیری دەکردم و وەڵامی نەدەدامەوەو نانی جیاوازی بۆ خۆی دەهێنا و دەیخوارد و کاتێکیش لێم دەپرسی ئەوە بۆ دەکات زۆر بێ باکانە لەوەی رابردوو هەبووە لە نێوانماندا، دەیشیراند بە سەرمدا:-

- پەشیمانم لە هەموو شتێك ئەو هەوو قوربانیەی من بۆ تۆم دا پێویستە ئێستا بتکات بە کۆیلەی من، پێویستە هەمیشە لە ژێر فەرمانما بیت، کەچی بێ شەرمانە باس لە ئەرك مافی خۆت دەکەیت لە گەڵ مندا تۆ ئێستا تەنها ئەرکت هەیە هیچ مافێکت لای من نەماوە هەمووی هەر ئەوە بوو کە دامپێت.

- کامە، باسی چی دەکەیت؟

- من ئەو هەمووو پارەیەم و کارکردن و کاتی خۆم و هاورێ و کەسم کرد بە قوربانی بۆ تۆ کەس ئەوە ناکات، من هێندە بێ عەقڵ بووم ئەوەم کرد. کەسێکی دی بێت رۆژانە دەستم ماچ دەکات.

- بەڵام خۆ من تۆم نەدەبینی و نەدەناسی کاتێك ئەوەت کرد بە خواستی خۆت کردووتە و من زۆرم لێ نەکردوویت تەنانەت چەندین جاریش داوام لێ کردوویت کە ئەوە نەکەیت، من نامەوێ کەس بە هۆی منەوە خۆی بخاتە مەینەتی.

- من هێندە بێ عەقڵ بووم ئەوەم کرد. کەسێکی دی بێت لە بری تۆ جگە لەوەێ رۆژانە دەستم ماچ دەکات. هەرچی تواناشی هەیە دەیخاتە کار بۆ ئەوەی کۆمەڵێ کاری هونەری بکات بە ناوی منەوە.

- تێنەگەشتم مەستت چییە، واتا کاری هونەری بکەم لە سەری بنووسم پێشکەشە بە تۆ، جا ئەوە کەێ کێشەیە خۆ تۆش نەڵێت هەر وا دەکەم.

- چونکە کەسێکی ناتێگەشتووی لە قسەش تێناگەیت، نەخێر هەر کەسێکی تر بێت کۆمەڵێ کار دەکات دەیدات بە من بە ناوی خۆمەوە دەریبخەم.

- بۆ کاتی خۆی بۆ دەست ماچ کردن کۆدلەیەتی و بەرژەوەندی ناو پەیداکردنی هونەری ئەوەت کرد یان بۆ خۆشەویستی پاشان نەنگیەکانی من چیە هەتا دەستت ماچ بکەم کێ لە ژیانی هاوسەریتیدا بە دەست ماچ کردن و.. .. . واو سەرجەم هێڵە سورەکانت پەڕاند، نامەوێ چی دیت لە گەڵ بڵێم..

لەو نەهامەتێ هەر نامەوێت لەوە زیاتری سوکایەتێکانیم وە بیر بێتەوە، نا نامەوێ بیرم بکەوێتەوە، نامەوێت بگەرێمەوە بۆ ساتی هەڵپرِوکانی خەونەکانم،ئەو ساتانەی وای نیشاندەدا تەنها ئەو دەتوانێت شێتیەکانم بخەملێنێت و لە هەستەکانم بگات و.. . نا نامەوێت نامەوێت چی دی بیری لێ بکەمەوە و تەنانەت بیر لە دیتنی مرۆڤیش بکەمەوە.

من ئێستا هەمیشە چاوم نوقاندووە و چاویلکەیەکی رەشم پۆشیوە،رۆژانە لە کاتی خۆمدا وەکو جاران دەچمەوە سەر شەقامەکەو گیتار دەژنم هەتا ئێوارە بەڵێ هەتا ئێوارە نامەوێت سوود لەو پیاوەتیە وەربگرم کە مرۆڤێك دوا جار بە رك و کینە پێی فرۆشتمەوە، من رۆژانە لەو خەڵکە چاوچڵێسە دەنوارم کە بە لامدا تێدەپەرن و چاوی برسییان دەگێرن بزانن پۆلیس دیار نیە پارەکانم برفێنن منیش زەردەخەنەم بە کردەوەیان دێت ئەوانی نابینا من بە کوێر دەزانن و وادەزانن زەردەخەنەی مەرایی داواکردنی پارەیە،بەڵام من ئێستا هەمیشە پێدەکەنم جارێك بە ترس و چاودێری ئەوانەی کە لە دەوری من و کوێرەکانی دیدا دەینوێنن تەنها بۆ ئەوەی بەری رەنج و خەونەکانیان برفێنن، لە لایەکیش بەو مرۆڤە ساویلکانە پێدەکەنم کە ئێستاش هەر بە کوێرم دەزانن و سۆزیان دەجولێ خواردن و پارەم دەدەنێ، ئەوانی ساکار ناتوانن مرۆڤ لە پشتی چاویلکە ڕەشەکەیەوە بخوێننەوە، من ئێستا بووم لە بەشێك لە پێکەنین و پێکەنین بەشێك لە من بۆ مرۆڤی لە دوو جەمسەرەوە هەژار.

17 ئۆکتۆبەر 2004

کەنەدا - تۆرونتۆ